

2024/3. Geçici Vergi Dönemi Enflasyon Düzeltmesi

30.10.2024

Değerli Üyemiz,

Bilindiği üzere; Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 298 inci maddesi (A) fıkrasının birinci bendi "*Kazançlarını bilanço esasına göre tespit eden gelir ve kurumlar vergisi mükellefleri fiyat endeksindeki artışın, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde % 100'den ve içinde bulunulan hesap döneminde % 10'dan fazla olması halinde malî tablolarını enflasyon düzeltmesine tâbi tutarlar. Enflasyon düzeltmesi uygulaması, her iki şartın birlikte gerçekleşmemesi halinde sona erer.*"

Kapsama giren mükellefler, geçici vergi dönemlerinin sonu itibarıyla malî tabloları düzenlemek ve enflasyon düzeltmesi yapmak zorundadırlar. Geçici vergi dönemlerinde yukarıda belirtilen oranların tespitinde, son üç hesap dönemi yerine üçer aylık dönemlerin son ayı dahil önceki otuzaltı ay ve içinde bulunulan hesap dönemi yerine son oniki ay dikkate alınır. Bir hesap dönemi içindeki geçici vergi dönemlerinin herhangi birinde düzeltme yapılması halinde takip eden geçici vergi dönemlerinde ve içinde bulunulan hesap dönemi sonunda da düzeltme yapılır.

....." hükmünü taşımaktadır.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından açıklanan Eylül/ 2024 ayına ilişkin verilere göre Yİ-ÜFE'deki bir önceki yılın aynı ayına göre artış % 33,09 olarak gerçekleşmiş, son 36 aylık dönemdeki artış ise % 393,52 olarak hesaplanmıştır.

Son 36 aylık artış oranının hesaplanması;

2024 / Eylül (Yurt İçi Üretici Fiyatları Genel Endeksi) Yİ-ÜFE.....	3659,84
2021 / Eylül (Yurt İçi Üretici Fiyatları Genel Endeksi) Yİ-ÜFE.....	741,58
Fark (3659.84 – 741.58)	2918,26
Son 36 aylık Yİ-ÜFE artışı (2918.26 / 741.58) x100.....	% 393,52
Son 12 aylık enflasyon artışı (Yİ-ÜFE)	% 33,09

Yİ-ÜFE'de, içinde bulunulan dönem dahil son üç hesap döneminde % 393,52, ve içinde bulunulan hesap döneminde % 33,09 artış olduğundan her iki şartın birlikte gerçekleşmesi nedeniyle, kapsama giren mükellefler için 2024 yılı üçüncü geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi (muasebesi) yapma zorunluluğu doğmuştur.

31.08.2024 Tarih 32648 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 563 sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile enflasyon düzeltmesi yapma yükümlülüğü bulunan mükelleflerden, **31.12.2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50.000.000 TL'nin altında olanların (Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) uncu bendi kapsamında mükellefler hariç) 2024 hesap döneminin ikinci ve üçüncü geçici vergi dönemlerinde enflasyon düzeltmesi yapmaması uygun bulunmuştur.**

Bu mükellefler tarafından 2024 hesap döneminin üçüncü geçici vergi dönemine ilişkin beyannameleri ekine dönem sonu bilançoları eklenmeyecek.

● Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasının (9) numaralı bendi kapsamındaki **münhasıran sürekli olarak işlenmiş; altın, gümüş alım-satımı ve imali ile işgal eden mükelleflerin**, mezkûr fıkranın (1) numaralı bendinde yer alan şartlara bakılmaksızın (her bir geçici vergi dönemi sonu itibarıyla) **enflasyon düzeltmesi yapma zorunlulukları bulunduğu**ndan, bu mükellefler, 31.12.2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50.000.000 TL'nin altında olsa dahi **2024 hesap döneminin üçüncü geçici vergi dönemi dahil enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edecekler.**

2024/3. Geçici Vergi Dönemi Enflasyon Düzeltmesi

● 31.12.2023 tarihli gelir tablosundaki brüt satışlar toplamı 50.000.000 TL ve üzerinde olan mükellefler, 2024 hesap döneminin üçüncü geçici vergi döneminde enflasyon düzeltmesi yapmaya devam edecekler.

Mükelleflerin enflasyon düzeltmesinde kullanacakları Yİ-ÜFE değerlerini web sitemizin Pratik Bilgiler / Diğer / Yurt İçi Üretici Fiyatları Endeksi ve Değişim Oranları (Yİ-ÜFE) sayfasında bulabilirsiniz.

2024 yılı üçüncü geçici vergi döneminde yabancı paralar ile yabancı para cinsinden olan alacak ve borçların değerlemelerinde esas alınacak döviz kurları ve uygulanacak yeniden değerlendirme oranı aşağıdadır.

Bilgilerinize sunar, çalışmalarınızda kolaylıklar dilerim.

Saygılarımla,

Turgut BAHADIR

Başkan

YURT İÇİ ÜRETİCİ FİYATLARI ENDEKSİ VE DEĞİŞİM ORANLARI (Yİ-ÜFE)

Muhtelif mevzuatta Toptan Eşya Fiyat Endeksi (TEFE) ve Üretici Fiyat Endeksine (ÜFE) yapılmış olan atıflar, Kurumca hesaplanan Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksine (Yİ-ÜFE), tarım sektörü TEFE ve ÜFE'ye yapılan atıflar Tarım Ürünleri Üretici Fiyat Endeksine yapılmış sayılır. (TİK Madde: 58)

2024/3. GEÇİCİ VERGİ DÖNEMİNDE DEĞERLEMESİ ESAS ALINACAK DÖVİZ KURLARI

217 Seri No'lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin 3.1. Yabancı Paraların ve Yabancı Para Cinsinden Olan Borç ve Alacakların Değerlemesi başlıklı bölümündeki;

"Vergi Usul Kanununun 280 inci maddesinde, yabancı paraların borsa rayici ile değerlendirileceği ve bu hükmün yabancı para ile olan senetli veya senetsiz alacaklar ve borçlar hakkında da cari olduğu belirtilmiştir. Dolayısıyla, geçici vergiye tabi kazançların tespitinde yabancı paralar ile yabancı para cinsinden olan alacak ve borçların bu hüküm dikkate alınarak değerlendirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde yapılacak değerlemede T.C. Merkez Bankası'nca Resmi Gazete'de geçici vergi döneminin kapandığı tarih itibarıyla yayımlanan döviz alış kurları esas alınacaktır."

şeklindeki düzenleme doğrultusunda; 2024 yılı üçüncü geçici vergi döneminde yabancı para ve yabancı para cinsinden olan alacak ve borçların değerlemelerinde aşağıdaki kurlar dikkate alınacaktır.

Yapılacak değerlemelerde; bankalar dışındaki mükelleflerce, **kasada mevcut efektif (nakit) yabancı paralar için efektif alış kuru** (bulunmaması halinde döviz alış kuru), **döviz cinsinden; bankalardaki mevduatlar, çekler, senetli veya senetsiz alacaklar ile borçlar için döviz alış kuru uygulanacaktır.**

Bankaların ise T.C. Merkez Bankası'nca belirlenen esaslara uygun olarak tespit ettikleri ve fiilen uyguladıkları alış kurlarını esas almaları gerekmektedir.

2024/3. Geçici Vergi Dönemi Enflasyon Düzeltmesi

30.09.2024 TARİHİ İTİBARI İLE DEĞERLEMEYE ESAS ALINACAK DÖVİZ KURLARI

T.C. Merkez Bankası (Bülten No: 2024 / 183)

<u>DÖVİZ CİNSİ</u>	<u>DÖVİZ ALIŞ</u>	<u>EFEKTİF ALIŞ</u>
1 ABD DOLARI	34.0900	34.0662
1 AVUSTRALYA DOLARI	23.4192	23.3114
1 DANI MARKA KRONU	5.0907	5.0871
1 EURO	38.0180	37.9914
1 İNGİLİZ STERLİNİ	45.5408	45.5089
1 İSVİÇRE FRANGI	40.2480	40.1876
1 İSVEÇ KRONU	3.3509	3.3486
1 KANADA DOLARI	25.2514	25.1580
1 KUVEYT DİNARI	111.1174	109.4506
1 NORVEÇ KRONU	3.2235	3.2212
1 SUUDİ ARABİSTAN RİYALİ	9.0882	9.0200
100 JAPON YENİ	23.7542	23.6663
1 BULGAR LEVASI	19.3297	-
1 RUMEN LEYİ	7.5971	-
1 RUS RUBLESİ	0.36561	-
100 İRAN RİYALİ	0.00756	-
1 ÇİN YUANI	4.8344	-
1 PAKİSTAN RUPİSİ	0.12211	-
1 KATAR RİYALİ	9.3001	-
1 GÜNEY KORE WONU	0.02580	-
1 AZERBAYCAN YENİ MANATI	19.9406	-
1 BİRLEŞİK ARAP EMİRLİKLERİ DİRHEMİ	9.2292	-

• 2024/3. GEÇİCİ VERGİ DÖNEMİNDE UYGULANCAK YENİDEN DEĞERLEME ORANI

09.10.2024 tarihli ve 67 sayılı 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu Sirküleri'nde 2024 yılı üçüncü geçici vergi döneminde uygulanacak yeniden değerlendirme oranı % 34,14 (yüzde otuzdört virgül ondört) olarak tespit edilmiştir.